Council of the European Union

Brussels, 30 May 2024
(OR. en, hu)

10451/24

Interinstitutional File: 2023/0463(COD)

AG 111
JAI 902
FREMP 271
DISINFO 82
HYBRID 87
MI 552
DATAPROTECT 226
AUDIO 67
CONSOM 199
TELECOM 196
CODEC 1370
INST 200
PARLNAT 88

COVER NOTE

From:	Hungarian National Assembly
date of receipt:	20 March 2024
To:	The President of the Council of the European Union
Subject:	Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing harmonised requirements in the internal market on transparency of interest representation carried out on behalf of third countries and amending Directive (EU) 2019/1937 [doc. 16889/23 + ADD1 - COM(2023)637] - Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find attached the opinion[1] of the Hungarian National Assembly on the above.

[1] Translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2023-0637

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE

Alexander De Croo
Belgium miniszterelnöke
az Európai Unió Tanácsának elnöke
részére

OE-42/199-4/2024.

Brüsszel

Tárgy: a Magyar Országgyűlés által elfogadott indokolt vélemény

Tisztelt Elnök Úr!

Tájékoztatom, hogy az Országgyűlés az Európai Unió szerződéseihez csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. számú jegyzőkönyv alapján 2024. március 19-én hozott határozatában megállapította, hogy a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet [COM (2023) 637; 2023/0463 (COD)] sérti a szubszidiaritás elvét.

Az Országgyűlés egyebek között kifogásolta az irányelvtervezet jogalapját, a javasolt maximum harmonizációt, az irányelvtervezet valódi hozzáadott értéke igazolásának, valamint az irányelvtervezet szükségessége megfelelő indokolásának a hiányát.

Az Országgyűlés indokolt véleményének teljes szövegét – az országgyűlési határozatot és az Európai Ügyek Bizottságának B/7794. számú jelentését – csatoltan, tisztelettel küldöm.

Budapest, 2024. március „20.”

Tisztelettel:

Kövér László

Courtesy Translation

Alexander De Croo
Prime Minister of Belgium
President of the Council of the European Union

Brussels

Subject: Reasoned opinion of the Hungarian National Assembly

Dear Mr President,

I have the honour to inform you Mr President that the Hungarian National Assembly on 19 March 2024 in conformity with Protocol No. 2 on the application of the principles of subsidiarity and proportionality attached to the EU Treaties adopted its resolution, which declares that the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing harmonised requirements in the internal market on transparency of interest representation carried out on behalf of third countries and amending Directive (EU) 2019/1937 [COM (2023) 637; 2023/0463 (COD)] does not comply with the principle of subsidiarity.

The objection of the Hungarian National Assembly concerned among others the legal basis of the Proposal, the proposed maximum harmonisation, the lack of justification of the real added value of the Proposal and the lack of the adequate reasoning concerning the necessity of the Proposal.

Enclosed please find the resolution of the Hungarian National Assembly and the report No. B/7794 of the Committee on European Affairs, which together represent the full text of the reasoned opinion.

Budapest, 20 March 2024

Yours sincerely,

László Kövér

Országgyűlés Hivatala
Irományszám: B/14494
Érkezett: 2024 MÁRC 18.

Az Országgyűlés
Európai Ügyek Bizottsága

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

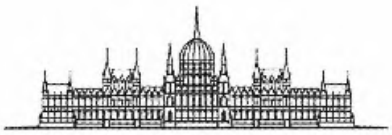
Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 142. § (2) bekezdése alapján benyújtom **a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról** szóló jelentést.

Budapest, 2024. március 18.

Tessely Zoltán
a bizottság alelnöke

Az Országgyűlés
Európai Ügyek Bizottsága

Bizottsági önálló indítvány

Jelentés

a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet [COM (2023) 637; 2023/0463 (COD)] vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról

Előadó: Tessely Zoltán
alelnök

Budapest, 2024. március 18.

1. A szubszidiaritásvizsgálat jogszabályi háttere

A szubszidiaritás elve értelmében a döntéseket mindig a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni.

Az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSz) 5. cikke[1] alapján a szubszidiaritás elvének egy tervezett uniós intézkedés akkor felel meg, ha az tagállami szinten nem megvalósítható, illetve, ha a kitűzött cél uniós szintű fellépéssel jobban, hatékonyabban elérhető és az uniós szintű intézkedés hozzáadott értéket teremt.

Az EU-tagállam nemzeti parlamentje az uniós szerződésekhez csatolt 2. jegyzőkönyv[2] alapján jogosult az európai uniós jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban – egy jogilag szabályozott eljárásban – vizsgálni a szubszidiaritáselv érvényesülését. Amennyiben az adott parlamenti kamara az elv sérelmét állapítja meg, indokolt véleményét a jogalkotási javaslat közzétételétől számított nyolc héten belül megküldheti az előterjesztőnek – az Európai Bizottságnak –, illetve az uniós jogalkotóknak. A 2. jegyzőkönyvben meghatározott számú indokolt vélemény esetén az előterjesztőnek felül kell vizsgálnia a jogalkotási javaslatot és végső esetben vissza is vonhatja azt. Az eljárás célja, hogy a nemzeti parlamentek szükség esetén megakadályozhassák, hogy az uniós intézmények átruházott hatásköreiket túllépjék.

Az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottsága (az EUB vagy a bizottság) egy uniós jogalkotási javaslatot a szubszidiaritás elvének érvényesülése szempontjából az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 71. § (1)-(2) bekezdése, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 142. § (1)-(2) bekezdése alapján vizsgálhatja.

Amennyiben az EUB megállapítja, hogy egy jogalkotási javaslat ellentétes a szubszidiaritás elvével, úgy az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentést és a jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslatot terjeszt elő. A HHSZ 142. § (4) bekezdése alapján az Országgyűlés dönt a jelentés és a határozati javaslat elfogadásáról. Az indokolt vélemény előterjesztésére rendelkezésre álló nyolchetes határidő objektív, ezért az Országgyűlésnek ezt célszerű figyelembe vennie.

2. A szubszidiaritásvizsgálat tárgya: az Európai Bizottság jogalkotási javaslata

Az Európai Bizottság 2023. december 12-én terjesztette elő a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezetet [COM (2023) 637; 2023/0463 (COD)] (a továbbiakban: az irányelvtervezet).

Az Európai Bizottság a 2024. évi európai választások előtt 2023. december 12-én demokráciavédelmi csomagot[3] fogadott el, amelynek központi eleme az irányelvtervezet.

---

[1] A szubszidiaritás elvének érvényesüléséhez kapcsolódó uniós jogszabályi háttér és az eljárás lehetséges következményei a Mellékletben olvashatók.

[2] Az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződéshez csatolt, a szubszidiaritás és arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv.

[3] A csomag tartalmaz továbbá két ajánlást, amelyek célja, hogy elősegítsék a szabad, tisztességes és a káros befolyásokkal szemben ellenálló választásokat, valamint a polgárok és a civil társadalmi szervezetek politikai döntéshozatalban való részvételét.

Az érdekképviseleti tevékenységeket az uniós tagállamokban különböző módon szabályozzák. Jelenleg 15 EU-tagállam[4] rendelkezik az érdekképviseleti tevékenységeket tartalmazó átláthatósági nyilvántartással, bár ez nem mindig nemzeti szintű. 12 EU-tagállam nem szabályozza az érdekképviseleti tevékenységek átláthatóságát. A jogszabályi keret ezért Unió-szerte rendkívül széttagolt.

Az irányelvtervezet növelni kívánja a harmadik országok[5] nevében végzett, a szakpolitikai döntéshozatal és a demokratikus tér befolyását célzó érdekképviseleti tevékenységek átláthatóságát és demokratikus elszámoltathatóságát. Az irányelvtervezet egy harmonizált szabályokra irányuló javaslat, s azt célozza, hogy Unió-szerte egységesen magas szintű legyen az átláthatóság és a demokratikus elszámoltathatóság, ami a nem uniós kormányok nevében eljáró szervezetek általi lobbizást, illetve egyéb hasonló tevékenységeiket illeti.

Az irányelvtervezet a következő átláthatósági követelményeket tartalmazza:

- **Regisztráció az átláthatósági nyilvántartásban**: Az Európai Gazdasági Térségen kívüli harmadik országok nevében érdekképviseleti tevékenységet végző szervezeteknek regisztrálniuk kell magukat egy e célból rendelkezésre álló átláthatósági nyilvántartásba. Az uniós tagállamok felkérést fognak kapni arra, hogy hozzanak létre nemzeti nyilvántartásokat, vagy alakítsák át a már létező nyilvántartásukat.
- **Nyilvános hozzáférés:** Az ilyen érdekképviseleti tevékenységekre vonatkozó legfontosabb adatok nyilvánosan hozzáférhetők lesznek, ami biztosítja az átláthatóságot és a demokratikus elszámoltathatóságot. Ez vonatkozik például a kapott éves összegekre, az érintett harmadik országokra és a tevékenységek fő céljaira.
- **Adatmegőrzés:** A harmadik ország nevében érdekképviseleti tevékenységet végző szervezeteknek a tevékenység befejezését követően négy évig meg kell őrizniük az érdekképviseleti tevékenységgel kapcsolatos legfontosabb információkat és dokumentumokat.

3. Az Európai Ügyek Bizottsága által az irányelvtervezetről lefolytatott szubszidiaritásvizsgálat

Az Európai Ügyek Bizottsága 2024. március 11-i és március 18-i ülésén lefolytatta a szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálatát. A bizottság 2024. március 11-i ülésén a Miniszterelnöki Kabinetiroda helyettes államtitkára tájékoztatást nyújtott az irányelvtervezet céljáról, főbb elemeiről. A bizottság megállapította, hogy az irányelvtervezet vonatkozásában a szubszidiaritás elvének vizsgálata jogilag lehetséges, mivel az indokolt vélemény megküldésére rendelkezésre álló nyolchetes határidő 2024. március 21-én jár le.

Az Európai Bizottság szubszidiaritás elvére vonatkozó indokolása: mivel a harmadik országok nevében végzett érdekképviseletre vonatkozó tagállami szabályok alkalmazási körüket, tartalmukat és hatásukat tekintve eltérnek egymástól, kialakulóban van egy nemzeti szabályokból álló egyenetlen keret, és fennáll a veszélye annak, hogy ez a keret egyre szélesedni

---

[4] BE, CY, DE, IE, EL, ES, FR, IT, LT, LU, NL, AT, RO, SI, FI. SWD(2023) 663 final 155.o.

[5] Az irányelvtervezet meghatározása szerint a „harmadik ország" fogalma alatt az Európai Gazdasági Térségen kívüli valamennyi szintű hatóságot kell érteni, valamint minden olyan jogalanyt, amelynek tevékenysége ilyen hatósághoz köthető.

fog, különösen a harmadik országok nevében végzett érdekképviseleti tevékenységek vonatkozásában. Aláássa a belső piacot azáltal, hogy egyenlőtlen versenyfeltételeket és szükségtelen költségeket teremt azon jogalanyok számára, amelyek harmadik országok nevében határokon átnyúló érdekképviseleti tevékenységet kívánnak végezni. Felhívást jelent az átláthatósági intézkedések elkerülésére irányuló szabályozási arbitrázsra, ami viszont hatással van a polgároknak a szabályozás hatékonyságába vetett bizalmára.

Ezeket a problémákat csak uniós szintű beavatkozással lehet megoldani, mivel a nemzeti szintű szabályozás már most is akadályozza a határokon átnyúló érdekképviseleti tevékenységeket a belső piacon.

Az EUB kialakult gyakorlata szerint az ilyen eljárásban elsődlegesen az adott javaslat jogalapjának megfelelősségére, továbbá az uniós fellépés szükségességére és hozzáadott értékére indokolt koncentrálni.

3.1. A jogalap

Az irányelvtervezet jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSz) 114. cikke, amely a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó olyan intézkedések elfogadásáról rendelkezik, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése. Az EUB rámutat arra, hogy az Európai Bíróság ítéleteiben rögzítette, hogy az EUMSz 114. cikke nem ruház általános hatáskört az uniós jogalkotóra a belső piac szabályozására, s így **e cikk alkalmazhatóságának korlátai vannak**. Az EUMSz 114. cikk jogalapként történő választása nem az előterjesztő meggyőződésén, hanem objektív tényezőkön[6] kell alapuljon.

Az irányelvtervezet a jogalap tekintetében abból indul ki, hogy a nemzeti jogban léteznek és egyre gyarapodnak az eltérések, tekintettel arra, hogy egyes EU-tagállamok jogszabályokat alkottak vagy szándékoznak elfogadni az érdekképviseletre vonatkozó átláthatósági követelményekről. Ez a széttagoltság akadályozza az érdekképviselet határokon átnyúló biztosítását, és különösen a harmadik országok nevében végzett ilyen tevékenységek tekintetében valószínűleg fokozódni fog.

A fenti állításnak ellentmond az, hogy az irányelvtervezet indokolása szerint nem áll rendelkezésre információ a harmadik országok nevében a belső piacon végzett érdekképviseletről (2.o), valamint a becslések szerint az irányelvtervezet által „a belső piacon korlátozott számú (a különböző forgatókönyvek szerint 712 és 1 068 között) jogalany lesz érintett" (16.o). Tehát, az Európai Bizottság egy vélelemre, egy valószínűségre hivatkozva terjesztette elő az irányelvtervezetet. Ugyanakkor a jelenlegi helyzet azt tükrözi, hogy nincs szükség uniós szintű szabályokra, hiszen 12 EU-tagállam nem szabályozza az érdekképviseleti tevékenységek átláthatóságát, ami összhangban van a helyben döntés, azaz a szubszidiaritás elvével.

Az EUB hangsúlyozza, hogy az irányelvtervezetben nem egyértelmű és nem kellően igazolt a belső piachoz való kapcsolódás mértékével, illetve annak indokolása megalapozottságával összefüggésben az, hogy a jogalkotási- és politika-befolyásolási területen milyen nagyságrendet képviselnek a határokon átnyúló, díjazás ellenében nyújtott szolgáltatások. Továbbá tisztázandó, hogy a tagállami szabályok változatos jellege e tevékenységeknek pontosan mely formáját érinti. Az irányelvtervezet a jelenlegi tagállami szabályozások kapcsán

[6] C-300/89 Bizottság v Tanács, EU:C:1991:244, 10.pont

annak sem tulajdonít jelentőséget, hogy azok mennyiben vonatkoznak a fizetett, és mennyiben csak a nem fizetett befolyásolásra. A jogalap önmagában az esetlegesen felmerülő – és az EUSz 4. cikk (2) bekezdése szerint kizárólagos tagállami hatáskörbe tartozó – nemzetbiztonsági kapcsolódási pontokra sem elegendő.

Az Európai Unió Bíróságnak a külföldről támogatott civil szervezetek átláthatóságáról szóló magyar szabályozás ügyében hozott ítéletében[7] ismertetett érvelése szerint, mivel „egyes civil szervezetek az általuk követett célokra és a rendelkezésükre álló eszközökre tekintettel jelentős befolyást gyakorolhatnak a közéletre és a nyilvános vitára, […] az ilyen szervezeteknek nyújtott pénzügyi támogatások átláthatóságának növelését olyan célnak kell tekinteni, mint amely szintén közérdeken alapuló nyomós indoknak minősülhet". Az átláthatóság növelése az ítélet szerint is kiemelt szempont, ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy azt a Bíróság is kifejezetten tagállami hatáskörbe tartozó feladatként fogalmazza meg.

A fentiek alapján, ezért az EUB álláspontja szerint **az uniós tervezet jogalapja nem megfelelő.**

3.2. Hatásköri kérdések

Jelenleg 15 EU-tagállamban van hatályban érdekképviseleti tevékenységet szabályozó jogszabály vagy egyéb rendelkezés, ami azt mutatja, hogy az **érdekképviselet szabályozása tagállami hatáskör**, s nem pedig uniós szintű. Az uniós fellépés legfeljebb a tagállami szabályozást egészíthetné ki, de csak **az uniós szinten** folytatott lobbitevékenység esetén lenne elfogadható.

Az irányelvtervezet 4. cikke maximum harmonizációt ír elő. A tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó érdekképviseleti tevékenységek tekintetében nem tarthatnak fenn vagy vezethetnek be az ezen irányelvben meghatározottaktól eltérő rendelkezéseket, beleértve az e tevékenységek eltérő szintű átláthatóságát biztosító szigorúbb vagy kevésbé szigorú rendelkezéseket. Kétséges, ezért vizsgálandó lenne, hogy a tervezett szabályozás megfelel-e az arányosság elvének, és más, enyhébb eszközök nem lennének-e elegendőek a tervezett célok eléréséhez.

Erre az EUMSz 114. cikke ilyen széles hatállyal nem teremt jogalapot. Az irányelvtervezet hatálya egyrészt azon szervezetekre vonatkozna, amelyek harmadik ország központi kormányzata és minden más szintű hatóságai (az Európai Gazdasági Térség tagjainak kivételével), valamint az összes vonatkozó körülményt figyelembe véve hozzájuk köthető cselekvést folytató köz- vagy magánjogi jogalanyok részére nyújtanak érdekképviseleti szolgáltatást. Másrészt lefedné az említett jogalanyok által végzett olyan érdekképviseleti tevékenységet is, amely gazdasági jellegű tevékenységekhez kapcsolódik, vagy azokat helyettesíti, és így összehasonlítható az említett érdekképviseleti szolgáltatással.

A maximum harmonizáció miatt nem lehet az irányelvtervezetnél szigorúbb, vagy enyhébb szabályozás tagállami szinten. Az irányelvtervezet kizárja a tagállami szabályozás lehetőségét, s ez által valójában hatáskörelvonás történik. Az EUSz 4. cikke szerint minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak az Unióra, a tagállamoknál marad. A harmadik országok tagállami érdekképviseletére vonatkozó szabályozás, természetszerűleg tagállami hatáskör.

---

[7] C-78/18. sz ügyben hozott ítélet Bizottság kontra Magyarország 79. pontja

Az irányelvtervezet nem biztosítja a szubszidiaritás elvének megfelelő mozgásteret a tagállami döntéshozatal számára.

3.3. Uniós fellépés szükségessége és hozzáadottértéke

Az irányelvtervezet az európai szintű fellépés indokaként az alábbiakat jelöli meg: a javaslat fő célja az lenne, hogy **közös átláthatósági és elszámoltathatósági normákat vezessen be a belső piacon a harmadik országok nevében végzett érdekképviseleti tevékenységek tekintetében**. Azáltal, hogy közös átláthatósági követelményeket ír elő az ilyen tevékenységekre vonatkozóan, a kezdeményezés javítaná az ilyen tevékenységek belső piacának működését, egyenlő versenyfeltételeket teremtene, csökkentené a harmadik országok nevében határokon átnyúlóan érdekképviseleti tevékenységet végezni kívánó jogalanyok megfelelési költségeit, és megelőzné a szabályozási arbitrázst. A javaslat egyik központi eleme az ilyen tevékenységeket végző jogalanyok nemzeti nyilvántartásainak létrehozása.

Az EUB álláspontja szerint az irányelvtervezet szabályozási tárgykörében a jelenleg hatályos és alkalmazott tagállami szabályozások megfelelőek és kielégítők az uniós szabályozás által elérni kívánt cél szempontjából. A hatályos regulációk maradéktalanul megfelelnek a szubszidiaritás elvének is. Az uniós fellépés csak az uniós szintű harmadik országbeli érdekképviseletek esetén nem sértene tagállami érdekeket.

Noha az Európai Bizottság az irányelvtervezet előkészítése során a dezinformáció, valamint a külföldi beavatkozás elleni küzdelemre, továbbá a reziliencia megerősítésére és a hibrid fenyegetések elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések kapcsán támaszkodhatott az Európai Parlament és a Tanács vonatkozó szakértelemére (források az irányelvtervezet indokolásának 36-37. lábjegyzeteiben), de az irányelvtervezet e szempontokat nem tartalmazza.

Az irányelvtervezet az 1. cikkben meghatározott céljai között csak az átláthatósági szempont szerepel hangsúlyosan, míg a dezinformáció, illetve a hibrid fenyegetések elleni fellépés szükségessége nem. Ez az egyoldalú megközelítés megkérdőjelezi az irányelvtervezet hozzáadott értékét.

Szintén nem bizonyítható, hogy kizárólagosan nemzeti szintű szabályozás, vagy az uniós szintű fellépés hiánya ellentétes lenne az uniós szerződések követelményeivel vagy sértené a többi tagállam érdekeit.

4. Az Európai Ügyek Bizottságának álláspontja a szubszidiaritás elve érvényesülésével kapcsolatban

A fentiek alapján az Európai Ügyek Bizottsága az alábbi megállapításokat fogalmazza meg:

Az irányelvtervezet

1) választott jogalapja - az EUMSz 114. cikke - nem megfelelő, mivel nem igazolt egyértelműen és kellően a belső piachoz való kapcsolódás mértéke;

2) túlterjeszkedik a belső piaci szabályozási hatáskörön, amire hivatkozva az Európai Bizottság a szabályozást javasolta;

3) nem biztosítja - a szubszidiaritás elvének megfelelő - tagállami döntéshozatali hatáskört, mivel maximum harmonizációt irányoz elő a harmadik országok nevében végzett érdekképviseleti tevékenységek tekintetében;

4) nem rendelkezik igazolható hozzáadott értékkel a nemzeti fellépéshez képest és az Európai Bizottság nem indokolja kellően, hogy miért javasolt uniós szintű fellépést egy olyan kérdésben, amelyet a tagállamok közel fele egyáltalán nem szabályoz;

5) összességében azért szükségtelen, mivel tagállami hatáskört vonna el olyan területen, ahol a meglévő tagállami szabályozás elegendő és megfelelő.

Az Európai Ügyek Bizottsága a fentiek alapján megállapítja, hogy a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezetet [COM (2023) 637; 2023/0463 (COD)] sérti a szubszidiaritás elvét.

Melléklet

A szubszidiaritás elvének vizsgálatához kapcsolódó eljárásrend és annak lehetséges következményei

A szubszidiaritás elve az EUSz 5. cikke szerint:

„(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.
Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásáról.
(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.
Az Unió intézményei az arányosság elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák."

A szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálata a 2. jegyzőkönyv 6. cikke alapján:

„A jogalkotási aktus tervezetének az Unió hivatalos nyelvein való továbbításától számított nyolc héten belül bármely nemzeti parlament, illetve bármely nemzeti parlamenti kamara indokolt véleményt küldhet az Európai Parlament, a Tanács, illetve a Bizottság elnökének, amelyben ismerteti azokat az okokat, amelyek alapján az adott tervezetet nem tartja összeegyeztethetőnek a szubszidiaritás elvével. (...)"

Az indokolt vélemény következménye attól függ, hogy ugyanazon uniós javaslat esetében a meghatározott nyolchetes határidőn belül hány tagállami parlament állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.
Az eljárás során a 27 tagállami parlament országonként 2-2 szavazattal rendelkezik (összesen 54 szavazat). Az uniós döntéshozatalra érdemi befolyást az indokolt vélemények különösen akkor gyakorolhatnak, ha – az adott uniós jogalkotási eljárástól függően – a tagállami parlamentek egynegyede, egyharmada, illetve többsége állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.

A 2. jegyzőkönyv 7. cikke alapján ún. sárga lapos eljárás esetében, amennyiben a tagállami parlamentek egyharmada (18 szavazat) állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét ugyanazon javaslat esetében, a javaslatot felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatot követően az előterjesztő a javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja. A lisszaboni szerződés hatályba lépése óta sárga lapos eljárásra három esetben került sor. Első esetben a javaslat visszavonásra került, míg a másik két esetben[8] az Európai Bizottság a javaslatát változtatás nélkül fenntartotta.

---

[8] Az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendelettervezet vonatkozásában az Országgyűlés a 87/2013. (X.22.) OGY határozatban, a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában pedig a 9/2016 (V.10.) OGY határozatában állapította meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 6/2024. (III. 19.) OGY határozata
a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról*

1. Az Országgyűlés elfogadja az Európai Ügyek Bizottságának a harmadik országok nevében végzett érdekképviselet átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentését, és annak alapján megállapítja, hogy az irányelvtervezet sérti a szubszidiaritás elvét.
2. Az Országgyűlés felkéri az Országgyűlés elnökét, hogy a jelentésben foglalt indokolt véleményt továbbítsa az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa, illetve az Európai Bizottság elnökének, és egyidejűleg arról a Kormányt is tájékoztassa.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Gelencsér Attila s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Z. Kárpát Dániel s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 7/2024. (III. 19.) OGY határozata
az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról szóló 11/2022. (V. 2.) OGY határozat módosításáról**

1. Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról szóló 11/2022. (V. 2.) OGY határozat 4. pontja a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Európai ügyek bizottságába

dr. Varga Judit (Fidesz) korábban megüresedett elnöki helyére
Tessely Zoltánt (Fidesz)

a bizottság elnökévé,

Tessely Zoltán (Fidesz) helyett
Ilés Boglárkát (Fidesz)

a bizottság alelnökévé megválasztja.

---

* A határozatot az Országgyűlés a 2024. március 19-i ülésnapján fogadta el.
** A határozatot az Országgyűlés a 2024. március 19-i ülésnapján fogadta el.